

Epilepsie: tramadol

1418

RR: relatief risico, OR: odds ratio, CI: 95% betrouwbaarheidsinterval.

Bron	Bewijs	Effect
Med J Aust 2005;182:42-3.	cases	Bij 8 van de 97 patiënten bij wie convulsies optraden was tramadol de oorzaak. Bij 2 patiënten traden de convulsies 24-48 uur na inname van een hoge dosis op (600-750 mg/dag), bij de 6 anderen na 2-365 dagen, zij gebruikten therapeutische doses (50-300 mg/dag). De convulsies betroffen gegeneraliseerde tonisch-clonische aanvallen. Geen van de patiënten had een anamnese van convulsies.
Pharmaco-therapy 2000;20:1423-31.	studie n=46450	Patiënten met convulsies in anamnese waren uitgesloten. 80 (0,8%) tramadol-gebruikers (n=9218) en 88 (0,2%) niet-gebruikers (n=37232) melden het optreden van convulsies. Het risico op convulsie werd hoger bij frequenter gebruik van tramadol (RR: 2,2 (CI: 1,4-3,3) bij 1 recept tramadol en RR: 6,1 (CI: 3,1-12,1) bij meer dan 10 recepten). Vervolgens werd een case-control studie uitgevoerd bij de tramadol groep. Bij 8 van de 38 cases werd een relatie met tramadol gebruik bevestigd, de controlegroep (n=99) had geen convulsies. Bij de cases kwamen vaker co-factoren voor zoals nierfunctiestoornissen, aanvalsdrempel verlagende comedicaatie, alcohol en drugsmisbruik en bewusteloosheid.
Pharmaco-therapy 1998;18:607-11.	studie n=170	17 van de 34 patiënten in de case-groep hadden convulsies (zonder predisponerende co-factoren), bij 6 van de 17 was het onduidelijk of het echt een convulsie betrof. Geen van de patiënten in de case-groep gebruikten alleen tramadol. De OR (berekend voor de 11 definitieve cases) voor convulsies bij opiaat gebruik was 4,6, voor opiaat en tramadolgebruik 15,7 en voor het gebruik van andere analgetica 5,4 (geen van de OR waarden waren statistisch significant).
Lareb-databank (www.lareb.nl) (07-06-05).		5 meldingen van convulsie, 2 bij epilepsiepatiënten. Tevens 3 meldingen van myoclonus.
IB-tekst, Tramal (06-12-99).		<u>Waarschuwing:</u> voorzichtigheid is geboden indien tramadol wordt gebruikt bij patiënten met een verhoogde kans op convulsies. <u>Bw:</u> in enkele gevallen zijn convulsies van epileptische aard gemeld. Deze traden echter voornamelijk op bij een hoge dosis tramadol of bij gelijktijdig gebruik van middelen die de aanvalsdrempel van insulten verlagen, of zelfs convulsies van epileptische aard induceren (b.v. antipsychotica of antidepressiva).

Opmerkingen:

Risicofactoren	Psychische aandoeningen in de anamnese (projectgroep).
Incidentie	-

	Contra-indicatie	Actie	Datum
Beslissing deskundigen	Ja	Ja	03-06-2005
Actie Balie	Overleg met de apotheker.		
Actie Apotheker	Adviseer de voorschrijver om een andere pijnstiller voor te schrijven. Indien een alternatief niet mogelijk is: adviseer om de tramadoldosis zo laag mogelijk te houden. Adviseer de patiënt om bij toename van de aanvalsfrequentie contact op te nemen met de voorschrijver of neuroloog.		
Actie Voorschrijver	Idem.		
Actie Ziekenhuisapotheek	Idem.		

Literatuur

- Labate A et al. Tramadol and new-onset seizures. Med J Aust 2005;182:42-3.

- Gardner JS et al. Tramadol and seizures: a surveillance study in a managed care population. *Pharmacotherapy* 2000;20:1423-31.
- Jick H et al. The risk of seizures associated with tramadol. *Pharmacotherapy* 1998;18:607-11.
- Lareb-databank (www.lareb.nl) (07-06-05).
- IB-tekst Tramal.